

Oslo 27.november 2006

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 Oslo

HØRING - SAMMEN OM KUNNSKAP II – OPERASJONALISERING AV INDIKATORER FOR FORMIDLING

Det vises til Kunnskapsdepartementets brev datert den 28. august 2006.

Generelt

MF finner det rimelig at det etableres en incentivbasert komponent for formidlingsvirksomhet i finansieringssystemet for høyere utdanning. Det svarer til Universitetslovens §§ 1-1, pkt.c, 1-3, pkt.c-f.

Formidlingskomponenten i finansieringssystemet bør fremme samhandling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene og samfunnet omkring, og incentivene bør bidra til å utvikle institusjonenes relevansskvalitet i sin utførelse av samfunnsoppdraget.

Høringsbrevet fremholder at formidlingskomponenten skal ”refordele ressurser innen sektoren” (s.7). Man bør unngå at midler til formidlingskomponenten skal tas fra de eksisterende komponentene. MF har hatt en klar økning av både undervisningskomponenten og den resultatbaserte omfordeling av forskningsmidler de to siste år. Men samtidig har MFs basiskomponent blitt redusert fra 48 prosent av den samlede bevilgning i 2005 til 32 prosent i forslaget til budsjett i 2007. Etter vår mening bør etableringen av en ny formidlingskomponent innebære at friske midler tilføres sektoren.

Definisjon og avgrensning

MF slutter seg i utgangspunktet til rapportens definisjon og avgrensning. Vi støtter utvalgets påstand om at incentiver og indikatorer må baseres på likeverdighet mellom private og statlige institusjoner.

De enkelte indikatorene

Utvalget foreslår fem hovedgrupper av indikatorer i sin modell for formidlingsindikatorer. Merknader til de enkelte indikatorer følger nedenfor.

Omsetning - indikator 1

Utvalget knytter en omsetningsindikator til formidlingsaktivitet i den grad den er betalt av oppdragsgiver (Rapportens s.15).

MF kan være enig i at omsetning er en viktig indikator for formidling, men finner det nødvendig å understreke at betalingsevne ikke nødvendigvis er den beste indikator for betalingsvilje (etterspørsel). De høyere utdanningsinstitusjonene og deres respektive fagområder (økonomi, medisin, humaniora) har ulike forutsetninger i samhandlingen med sine ulikt ressurssterke omgivelser.

MF mener dessuten at det vil være viktig å motvirke en økt kommersialisering i sektoren.

Som et tiltak for å nå denne målsettingen mener MF at *all studiepoenggivende videreutdanning* (formell læring) bør registreres som undervisning (og incentivbaseres i undervisningskomponenten) og ikke som formidling. Generelt bør incentiver i finansieringssystemet tilordnes den komponenten de primært tilhører. Dette skaper etterrettelighet og motvirker uheldig kryssfinansiering. Med økte rettigheter til videreutdanning (livslang læring) og med de nylig gjennomførte pedagogiske reformprosessene (kvalitetsreformen), blir studiepoenggivende videreutdanning stadig mer en ordinær utdanningsaktivitet. Videreutdanningstilbudene ved norske universiteter og høyskoler vil fremover være studieprogram eller deler av studieprogram som tilrettelegges i et livslangt læringsperspektiv.

Etterutdanningsvirksomheten som ikke er studiepoenggivende (ikke-formell læring), bør derimot registreres som formidling. MF mener at det er aktivitetsnivået i seg selv og ikke nivået på økonomisk omsetning som vil være den beste indikator. Men dersom den studiepoenggivende videreutdanningen tilordnes undervisningskomponenten, mener MF det kan være mest hensiktsmessig å benytte økonomisk omsetning som rapporteringsindikator for all etterutdanning og kursvirksomhet som ikke gir studiepoeng.

Salg av tjenester i randsoneselskaper

MF finner dette elementet vanskelig å integrere i en ny formidlingskomponent. MF vil derfor foreslå med utvalgsrapporten *Sammen om kunnskap I* at randsoneselskap holdes utenfor den institusjonelle formidlingskomponenten. Gode argumenter for dette gjengis i rapporten selv (s.16).

Innovasjon og samhandling med arbeidslivet - indikator 2

MF finner det rimelig at det gis incentiver til samhandling mellom høyere utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv i henhold til de kriterier som utvalget foreslår i indikator 2. MF mener det er viktig at innovasjon premieres, men vil påpeke at det først og fremst er de teknisk-naturvitenskapelige institusjonene i sektoren som vil få uttelling.

Publikasjoner - indikator 3

MF finner indikator 3 for å være en godt gjennomarbeidet formidlingsindikator. Her ivaretas det meste av den publiseringsvirksomheten som ikke gis uttelling gjennom forskningskomponenten (bøker, læremidler, faglige ressurser/ artikler i fagtidsskrift, aviskronikker og innsiktsartikler). På tross av Formidlingsutvalgets innvendinger, mener MF at redaktørarbeid i forbindelse med vitenskapelig og faglig formidling bør belønnes. Vi etterlyser dessuten en avklaring på hvilken status forskningsrapporter skal ha.

Foredrag/ posters - indikator 4 og

Medier og direkte formidling - indikator 5:

Når det gjelder de to siste indikatorene mener MF at begrepene foredrag og posters vil ha ulik vektning. Posters benyttes dessuten i hovedsak innenfor vitenskapelig formidling der andre forskere er målgruppe.

Rapporteringsomfanget knyttet spesielt til den siste indikator kan gi uhensiktsmessig merarbeid både for den enkelte formidler, for institusjonen, for departementet og for eksterne kontrollorganer. Det kan koste mer enn det smaker.

Derfor mener MF at det forut for innføring av en ny formidlingskomponent i finansieringssystemet, må lages analyser som viser formidlingskomponentens effekter som incentiv. Det bør dessuten være en målsetting for alle parter å hindre uønsket eller utilsiktet tilleggs- eller kryssfinansiering. Bare slik opprettholdes etterretteligheten i finansieringssystemet.

Med vennlig hilsen for
DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAKULTET

Vidar L.Haanes
Rektor